

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XII. Pallium Cæsario concessum à Symmacho. Cyprianus auctor vitæ
Cæsarij emendatur. Metropolitanani Galliarum dignitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

cripta, qui tum demum ad apostolicam sedem deferri voluerunt cognitionem causarum ab Episcopis Thessalonicensibus & Arelaten- sibus, si post examen provinciale causa defini- ri non potuerit coram Vicario sedis apo- stolicæ. Ad hanc porrò epistolam respiciens Hormisdæ Pontifex Romanus, de Dardaniæ, Illyrici, & Scythiæ Episcopis ad communio- nem sedis apostolicæ reversis scribens ad Episcopos Galliæ & Hispaniæ, epistolam suam dirigit Cæsario & his qui sub ejus ordi- natione consistunt. Quibus verbis intellexit, ut dixi, Episcopos Galliæ & Hispaniæ, qui ad ordinationem Arelatenfis Episcopi perti- nebant, & ad ejus Concilia venire teneban- tur. Idem enim est, ut observat infra illustri- simus Archiepiscopus, ad synodum Patriar- chæ alicujus aut ad ordinationem ejus perti- nere.

X. Minatur deinde Symmachus abstentio- nem Episcopo Aqvensi & ceteris, si de- rectaverint accedere ad Concilia quæ au- thoritate Episcopi Arelatenfis fuerint con- gregata. Hæc sunt ejus verba: *Et si tam Ec- clesia Aqvensis antistes, vel alius quilibet, Me- tropolitano Pontifici juxta canonum definitionem evocatus obtemperare noluerit, noverit subden- dum se, quod non optamus, ecclesiastica discipli- na.* Hæc duo quædam observanda sunt. Pri- mò, Symmachum Metropolitanum vocabulo intelligere Arelatensem, quòd is esset pri- mus Galliarum Metropolitanus, ut supra di- ctum est. Secundò, affectatum ab eo esse hunc loquendi modum, ut ostenderet aucto- ritatem convocandi generalia Galliarum Concilia competere Episcopo Arelatenfi, non solùm ex privilegio sedis apostolicæ & ex veteri consuetudine, sed etiam secundum canonum definitionem. Nam canones decernunt uti cum quis Episcopus ad Con- ciliū evocatus fuerit à Metropolitano, adesse ne differat, nisi fortassis ægra valetudine aut alia justa causa impediatur.

XI. Postremò renovat Symmachus de- cretum Zozimi de necessitate accipiendarum formatarum ab Episcopo Arelatenfi, quod decretum observari jubet ab omnibus ecclesiastici ordinis atque officij viris qui è Gallicana vel Hispania regione Romam proficisci voluerint. Hæc sunt ejus verba: *Et in hac parte magnopere te volumus esse sollici- tum, ut si quis de Gallicana vel Hispania regio- nibus ecclesiastici ordinis atque officij ad nos ve- nire compulsus fuerit, cum fraternitatis tuæ no- titia iter peregrinationis arripiat; ut nec honor ejus perignorantiam aliquam contumeliam patia- tur, & ambiguitate depulsa à nobis animo securo in communionis gratiam possit admitti.* Huic lo- co lucem afferent ea quæ suprâ dicta sunt

cap. xxx. §. i. v. si lector ea consulenda tan- ti esse putaverit.

XII. Quæri posset hoc loco quonam modo factum sit ut in hac Symmachi episto- la, qua privilegia Arelatenfis Ecclesiæ & vicariatus apostolicæ sedis continentur ac confirmantur, nulla extet mentio Pallij Cæ- sario concessi à Symmacho, quod tamen eum ab illo accepisse testatur Papa Vigilius in epistola secunda ad Auxanium Episcopum Arelatensem. *Et quia digna credimus ratione compleri, inquit Vigilius, ut agentis vices no- stras Pallij non desit ornatus, usum tibi ejus, si- cut decessori tuo prædecessor noster sanctæ recorda- tionis Symmachus legitur contulisse, beati Petri sancti auctoritate concedimus.* Docet itaque Vigilius collatum Cæsario Pallium fuisse à Symmacho. Immo ex verbis Vigilij colligi- tur traditionem illam Pallij factam fuisse per epistolam, *Symmachus legitur contulisse.* Et ta- men in epistolis quæ nunc extant Symmachi ad Cæsarium nulla Pallij mentio facta repe- ritur. Vnde fortassis concludi debet non ex- tare hodie omnes epistolas quæ à Symma- cho datæ sunt ad Cæsarium. Ad Pallium quod attinet, nulla illius mentio est in epi- stolis Symmachi quæ supersunt, quòd illæ datæ sunt diù post quam Cæsarius ab illo Pallium acceperat. Acceperat enim anno quingentesimo decimo, cum post obsidio- nem Arelatensem sub publica custodia per- ductus in Italiam, Romam tandem venisset. Tum enim Pallium ei tributum fuisse docet Cyprianus in ejus vita, quam vir clarissimus Domnus Ioannes Mabillon monachus Be- nedictinus nuper restituit ex veteri codice manu scripto: *Papa Symmachus, tanta meri- torum ejus dignitate permotus, non solùm veris- simè cum Metropolitanum honore suspexit, sed & concessit specialiter Pallij decoravit privilegio.* Ceterum hæc adnotandum est in hoc Cy- priani loco non agi simpliciter de honore metropolitico Ecclesiæ Arelatenfis, de quo tum apud omnes constabat citra omnem controversiam, sed de dignitate Metropoli- tani Galliarum. Deinde hinc colligitur ma- nifestè vicariatus apostolicæ sedis in Cæsa- rio, quem ob eam ipsam causam Symma- chus Pallio putavit ornandum. Nam ut libe- rè in hoc capite promam meam sententiam, puto pro *suspexit* legendum esse *subvexit*, adeoque Metropolitanum vocabulo intelligi debere Vicarium sedis apostolicæ. Hanc emendationem probat editio Suriij, apud quem iste locus mutato stilo, ut solet Surius, ita legitur: *Symmachus præclari ejus meritorum dignitate permotus, non solùm cum veris- simè Metropolitanum honore præditum veluit, (id est, subvexit) sed etiam speciali quodam privilegio*

Pallij usum ei permisit. Itaque Symmachus, tum propter veterem consuetudinem, tum etiam contemplatione meritorum Cæsarij, ei vices suas commisit per Gallias, id est, Metropolitanum eum Galliarum, in cujus dignitatis possessione jam antea fuerat Cæsarius, esse constituit, simulque Pallium, quod erat insigne Vicariorum sedis apostolicæ, illi concessit.

XIII. Eximiam illam Metropolitanam Galliarum dignitatem in Cæsario agnovit etiam Hormilda Pontifex Romanus, qui proximè Symmacho successit. Statim enim ac in sede Petri locatus est, literas de ordinatione sua, ut moris erat inter Episcopos illusterrimarum Ecclesiarum, misit ad Cæsarium, quarum hoc initium est in veteri codice MS. Bibliothecæ regie: *Dilectissimo fratri Cæsario Hormilda. Quamvis ratio exigat ut fraternitati tuæ nostri sacerdotij primitias nuntiemus, tamen Dei beneficia tacere.* Cetera non extant. Idem ad eum scripsit anno DXXV.

Hormilda. epist. 30

Episcopos Dardanos, Illyrios, & Scythas ad sedis apostolicæ communionem rediisse, Eutychniana hæresi damnata. Scythas in hoc loco memoravi cum Dardanis & Illyriis, tamen etsi sciam eorum mentionem non extare in vulgatis epistolarum Hormildæ editionibus, ut monerem nomen eorum reperiri in epistolæ istius exemplari quod habetur descriptum in veteri codice MS. Bibliothecæ regie. *Ergo Episcopi tam Dardani quam Illyrii penè omnes, neque Scythæ, errorem condemnando præteritum, petentes beati Petri Apostolorum principis communionem &c. Rectè.* Nam aliæ editiones sunt absurdæ, in quibus sic legitur: *Ergo Episcopi tam Dardani quam Illyrii penè omnes, ne sint errore condemnandi præterito, petentes &c.* Lectionem regij codicis confirmat etiam ipse Hormilda in epistola ad Avitum Episcopum Viennensem de statu Ecclesiæ orientalis: in qua licet de Scythis non loquatur, tamen cum Thracibus adjungit Dardanis & Illyricis, ostendit deesse heic aliquid in epistola ad Cæsarium de eodem argumento. Sic ergo scripsit ad Avitum

Hormilda. epist. 10.

Hormilda. Nam unde est quod cum pro magna parte à contemnis suis Thracibus, Dardanis, Illyricis, cognita eorum perversitate deserantur, procul postros ignorantie spe, fraudibus, & variis artibus nitantur allidere. Scythæ porro contemni erant Thracibus, utrique autem siti in ora Ponti Euxini.

XIV. Præfedit postea Cæsarius in Concilio Arelatensi IV. anno DXXIV. Carpentoratensi anno DXXVI. & Arausicano II. anno DXXIX. Nam tres illæ synodi non fuerunt tantum ex Episcopis provinciæ Arelatensis, sed generales ex regno Gotthorum.

Causam quoque Contumeliosi Episcopi Reiensis judicatam fuisse in synodo generali, cui Cæsarius præfuit, colligitur ex epistolis Ioannis II. & Agapeti Pontificum Romanorum. De quo negotio, cum satis explicatum sit in epistolis illis, nihil dicam. Illud tantum admonere corruptam esse ultimam partem septimæ Agapeti epistolæ, quæ data est ad Cæsarium, idè que putasse me non prætermittendam esse hanc occasionem illius emendandæ. Nam cum dixisset Agapetus velle se ut Contumeliosus, *reddita sibi modo propria substantia*, suspensus interim esset ab administratione patrimonij ecclesiastici & à celebratione Missarum, inferius tamen ei suspensio ac præsumptori concedit celebrationem Missarum, si vera est lectio quæ extat in vulgatis editionibus. Vnde sequitur Agapetum libimè repugnare in eadem epistola. Ergo ut vitium illud auferatur, sic legendus est hic locus ex fide vetustissimi codicis MS. Bibliothecæ regie: *Suspensio igitur, sicut præfati sumus, Episcopo Contumelioso ab ea tantum quam præsumpsisse dicitur celebratione Missarum, & patrimonio Ecclesiæ in gubernatione Archidiaconi ejusdem Ecclesiæ constituto, ita ut alimonia sufficiens Episcopo non negentur, Visitatoris se in ejus loco præcipimus ordinare personam, & patienter expectare iudices quos inspirante Domino constituverimus audire.* Agebatur de retractanda causâ Contumeliosi, qui sedem apostolicam appellaverat post iudicium Episcoporum Gallicanorum. Expectare itaque Cæsarium jubet quid decreturi sint iudices à se delegandi, interim verò Contumeliosum manere suspensum à celebratione Missarum & ab administratione patrimonij ecclesiastici, ita tamen ut ei alimenta episcopali dignitati congrua præbeantur. Nam si apud T. Livium P. Scipio Nasica rectè monuit erubescendum esse Romanæ urbi, si vir clarissimus (nimirum L. Scipio) in carcerem inter fures nocturnos & latrones includeretur, indecorum quoque esset si Episcopo, tamenetsi reo, non ampliora alimenta subministrarentur quam reis ceterorum ordinum.

CAPVT XXXVI.

Synopsis.

I. *Vigilius Papa, primus omnium Pontificum Romanorum concessit vices suas Auxanio Episcopo Arelatensi conceptis verbis.*

II. *Cum civitas Arelatensis transiit in manus Regis Childiberti, iste Vigilius oravit uti Auxanio vices apostolicæ sedis & Pallium delegaret. Pallium erat genus imperatorij indumenti, idè que requirendum fuit consensus Justiniani.*